

УЖИЦЕ 15-22. ОКТОБАР 2018.

МАЛИ ЈОАКИМ

ФЕСТИВАЛ
11. ПРЕДСТАВА
ЗА ДЕЦУ
ПРОФЕСИОНАЛНИХ
ПОЗОРИШТА
СРБИЈЕ

ЗАЈЕДНИЦА
ПРОФЕСИОНАЛНИХ
ПОЗОРИШТА
СРБИЈЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
И ИНФОРМИСАЊА

ГРАД УЖИЦЕ

НАРОДНО
ПОЗОРИШТЕ
УЖИЦЕ

ЗАЈЕДНИЦА
ПРОФЕСИОНАЛНИХ
ПОЗОРИШТА
СРБИЈЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
И ИНФОРМИСАЊА

ГРАД УЖИЦЕ

НАРОДНО
ПОЗОРИШТЕ
УЖИЦЕ

ГЛУМИЦА МАЈА ЛУКИЋ У УЛОЗИ ПРИНЦЕЗЕ КАФИНЕ

Слатка, радознала и чупава принцеза

На којим мотивима је грађен лик Кафине, једне потпуно нетипичне принцезе?

- Мала ми је ужасно слатка, зато што је тако радознала, чупава, није по ПС-у, односно онаква каквим се замишљају све принцезе. Постојала је јако отворена мотивација зато што је Кафина стално у покрету, па ми је и само домаштавање у току грађења лика кренуло са те стране - од споља ка унутра.

Долазите из Ваљева, града који још увек нема професионално позориште. Како се та чињеница одржава на културну климу града, поготово на потребе младих Ваљеваца?

- Велика је штета што Ваљево још увек нема професионално позориште. Деца су жељна позоришта, недостаје им. Нисам сигурна да је отварање такве културне установе неоствариво толико колико се прича. Искрено, не волим да се мешам у то. Мислим да ће деца која сада губе додир са позориштем, као и ова која долазе, итекако бити ускраћена за једно важно искуство у одрастању.

Да ли се по вашем мишљењу у позориштима у Србији посвећује довољно пажње репертоару који је намењен најмлађој публици?

- У Београду да, што наравно не може бити довољно на глобалном нивоу. У Београду постоји више позоришта за децу.

То знам зато што радим у њима. Што се тиче Србије, на било коју страну од Београда да погледамо, заиста је мало представа за децу, готово да не постоје.

Постоје ли генерацијске промене у доживљају позоришта уопште? На који начин то примећујете?

- Примећујем по темама које се из године у годину мењају у репертоарима дечјих позоришта. Теме самих представа су савременије, деци је много теже одржати пажњу, јер све што се данас дешава је ужасно брзо и на нивоу је фасцинације. Држати их на месту сат времена је победа за себе. У току тих сат времена примећујем на шта реагују, како реагују, али дете је дете, са неким заједничким темама сва деца ће бити везана.

Марија Ненадић

ОКРУГЛИ СТО

О чика Јови Змају, судбини позоришта и публици коју не можеш слагати

је он нехотећи добио надимак који се одржао до данас.

Отварајући четврти округли сто 11. „Малог Јоакима“ у холу Народног позоришта, повдом представе „Несрећна Кафина“, рађеној по мотивима смешно-жалосне игре Јована Јовановића Змаја, у режији и драматизацији Небојше Савића, а у продукцији Шабачког позоришта и Центра за културу Ваљево, позоришни редитељ Бранко Поповић је подсетио да је Јован Јовановић Змај рођен 1833. а умро 1904. године. „Он је средином 19. века написао дело „Несрећна Кафина“ и ово је први комад за децу написан на српском језику.“ Поповић је истакао чињеницу да је чика Јова-Змај, који је својевремено био познат и као лекар, волео игре речима па је сам свом имену дописивао датум када је рођен - 3. мај. То су касније сви почели да читају као „Змај“ и тако

Редитељ и драматург Небојша Савић нагласио је да у оригиналном делу није било довољно материјала да се направи једна позоришна представа. Он је Змајев комад дописао трудећи се да сачува специфичан језик, а да га истовремено приближи духу данашњег времена.

„Било ми је много теже дописати текст него касније радити са глумцима и направити представу, која се касније сама од себе склапала и режирала. Драго ми је што смо удружени са Шабачким позориштем добили представу која је, може се рећи, почетак професионалне сцене“, рекао је Савић. Глумица и уредница креативно-образовног програма ваљевског Центра за културу Ангелина Лукић упознала је присутне са проблемом око оснивања професионалног позоришта у Ваљеву.

„Ми немамо репертоар, јер немамо ни позориште. Постојало је неколико неуспелих покушаја да се отвори позориште, ми смо отишли најдаље и схватили да би то заиста било самоубиство. Представа „Несрећна Кафина“ је готово на ивици одрживости, не само у финансијском смислу, већ и због тога што је јако тешко уклопити термине са глумцима који раде у Београду, Шапцу и Ваљеву. У ову представу много смо уложити да бисмо је имали на репертоару, а то је само једна представа“, рекла је Лукићева и додала да је њена процена, као и процена њених сарадника, да се услови који би омогућили да се отвори једно професионално

позориште у Ваљеву још увек нису стекли. „Могли бисмо да га отворимо за троје запослених и вероватно још брже затворимо, јер оно просто не би могло да опстане. С обзиром на то да смо добили средства у вредности од три милиона, што је недовољно, одлучили смо да на мала врата уђемо и створимо прву представу која би у свим сегментима била на професионалном нивоу.

у унутрашњости Србије после Другог светског рата.

„Половином прошлог века радила су професионална позоришта у Ваљевоу, Крушевцу, Шапцу, Ужицу, Чачку... Међутим, захваљујући госпођи Митри Митровић, ондашњој министарки културе, дошло је до такозване “сече позоришта”, када је у Србији укинута пет-шест позоришних кућа. Постоји анегдота коју сам чуо од сестре Слободана Пенезића Крцуна. Када је и ужичко Народно позориште требало да се укине, глумци су звали у помоћ Крцунову мајку. Крцун је тада био потпредседник владе. Она је позвала сина и питала га да ли он то хоће њој да забрани да изађе из куће: „Ти знаш да ја једино кад изађем из куће одем у позориште.“ Он ју је питао ко то њој хоће да забрани да изађе из куће и када му је она одговорила да Митра Митровић хоће да укине позориште, он је сочно опсовао. Убрзо се родила идеја да се направи нова зграда позоришта. Тако да је почетком шездесетих година почела изградња овог позоришта и то је једино позориште које је направљено за потребе позоришта, све остале зграде су преправљене у ту корист“, испричао је Бранко Поповић.

Угљеша Спасојевић, који је тумачио улогу Дворске Луде, рекао је да овом улогом шаље поруку деци да не треба да се боје ниједне стране своје личности:

„Сматрам да свако од нас има две стране своје личности: оно што јесте и оно што жели да буде. Помирити те две стране је јако тешко. Деца су вероватно мала да би то разумела, али порука коју дајемо деци је да да их нико неће исмевати због онога што јесу, нити ће им неко узети ишта за зло.“ Спасојевић је скренуо пажњу на чињеницу да све више његових колега одбија да глуми у представама за децу: „Моје колеге све мање вреднују представе за децу, избегавају да играју у њима. Мени је то заиста бесмислено. Могу да кажем да је учешће у дечјој представи у рангу са било којом вечерњом представом“.

Морам да истакнем значај Шабачког позоришта које нам се придружило у овој нашој мисији и здружено нам помогло. Сматрам да од великог броја младих и старих глумаца у Ваљевоу нисмо могли да спојимо бољу екипу.

Било је тешко изгурати целу причу, али успели смо. Драго ми је што смо направили, по мом мишљењу, одличну представу“, рекла је глумица Ангелина Лукић која у представи „Несрећна Кафина“ тумачи улогу Виле Радмиле.

Бранко Поповић је истакао да Ваљево, као и Чачак, треба да има своје позориште и подсетио на рађање позоришне сцене

Критичарка Наташа Гвозденовић честитала је ансамблу на доброј игри и истакла да јој се посебно допало то што се у овој представи не издаје Змај, али ни време у коме живимо.

„Постављена је права мера, коју су деца добро осетили. Све похвале.“

Глумачка екипу „Несрећне Кафине“ чине: Ангелина Лукић, Маја Лукић, Бранко Антонић, Угљеша Спасојевић, Страхиња Баровић, а поред редитеља Небојше Савића у реализацији представе учествовали су Јелица Алић (асистент редитеља), Душан Арсенић (сценограф), Селена Томашевић (костимограф), Пјер Рајковић (сценски покрет и кореографија), Лоле Паиц (музика)...

У разговор се укључио његов колега Бранко Антонић, који се глумом бави 45 година: „У свом животу одиграо сам пуно представа и драго ми је да сам сада део ове екипе. Признајем да нисам играо у пуно дечјих комада, укупно десетак, али сваки пут уживам у њима јер су деца најискренија публика. коју не можеш слагати. Било ми је задовољство да спремам представу, а још веће задовољство да играм на њој.“

„Мени је ово искуство било јако стресно. Имао сам само десет проба, али ми је јако велико задовољство да играм ову улогу. Ја представе не мерим ни према фестивалима ни према томе ко су колеге, нити ко је представу режирао, него колико ће та представа дуго да живи“, започео је своје излагање глумац Страхинја Баровић.

„ Први пут сам у Ужицу и честитам вам на овом дивном фестивалу. Надам се да ће дуго трајати. Што се ове представе тиче, она за мене представља групну терапију и надам се да ће се играти бар пет година овом енергијом“, рекао је Баровић.

Маја Лукић (Принцеза Кафина) је рекла да је њен лик, који увек опште место сваке дечје представе, сви воле. „Ја имам пуно искуства у дечјим представама. Почела сам да радим у дечјем позоришту одмах након академије и имам лепезу принцеза. Ова ми је посебно драга јер је „брдско- кабларска“, реалнија је, носи опанке и комбинезон уместо хаљине.“

На крају округлог стола огласио се и директор Народног позоришта у Ужицу Зоран Стаматовић.

„Ово је био мешовити напор да се дође до уметничког доживљаја и тај напор се исплатио - резултат је очигледно добар. Данас је било око 700 деце у публици и нисам чуо да се иједно дете пожалило да му је било досадно. Много деце је дошло, и никога нисмо хтели да враћамо, јер најгоре је некога вратити са догађаја за који је он унапред проценио да му је битан и потребан“, рекао је Зоран Стаматовић и додао:

„Копродукција би требала да буде збир давања, удруживање квалитета, и то увек „кошта“ више. То је време у коме живимо и то је тренутак који морамо да превазилазимо - свако на свој

начин дајући допринос. Мислим да сте ви на овај начин дали свој допринос у образовању ужичке публике. Ми нажалост, немамо континуитет у приказивању дечјих представа, али се трудимо да по неком нашег критеријуму када радимо, радимо представу која има одређен ниво. Што се тиче позоришта у Ваљеву, подржавам вас у томе да направите добро позориште, а не само још један покушај.“

М. Ненадић

РЕЧ КРИТИКЕ

Лекције које треба учити одмалена

Наташа Гвозденовић

„Несрећна Кафина“ је представа настала по мотивима бајке Јована Јовановића Змаја (Чика – Јовина смешно-жалосна игра за лутке коју могу играти и деца), коју је адаптирао и режирао Небојша Савић.

Савић причу адаптира на Змајевом трагу, остаје веран стиху, но прави заокрет - причу приповеда добра вила Радмила, а наш јунак је Дворска Луда која је заљубљена у принцезу Кафину.

У представи играју: Ангелина Лукић, Марко Антонић, Маја Лукић, Угљеша Спасојевић и Страхиња Баровић. Кључ игре који користе је да играју пажљиво и концентрисано, тако да имају пажњу дечије публике (представа се игра за децу узраста 4+) а да ниједног тренутка не оду у гег, не удварају се публици, али су са њом спретни, а у игри посвећени.

Они нису ту да вам се допаду, него да вам приповедају бајку, али вам се допаду јер креирају један свет у који вас увуку - свет духовит, пун препрека, прерушавања и са срећном свадбом на крају.

Редитељ Небојша Савић прави добар савез са савременим тренутком (језик је близак публици) а опет остаје на трагу Змај Јове. Резултат је једна отворена представа на коју деца од првог тренутка живо реагују.

Сценографија Душана Арсенића је маштовита, носи архетипски амбијент у себи, припада оном „једном давно...“ тако да вас одмах стави у средиште приче. Сценски покрет и кореографија Пјера Рајковића дају оквир који је савремен, узбудљив, а на тај начин тон представи даје и музика Лоле Паиц.

Шта је оно што ова бајка учи децу?

Можда најпре оно што је у разговору након представе рекао глумац Угљеша Спасојевић који игра Дворску Луду која се у једном тренутку претвара у принца, да би освојио принцезу у коју је заљубљен: „Представа „Несрећна Кафина“ показује да је

важно да човек зна своје границе како би могао ићи преко њих, јер тек ако сте свесни својих могућности можете их надоградити. А није лако бити их свестан. Поред тога, учи нас да је смех оно што ослобађа и да не треба да се бојимо да ћемо бити исмејани ако будемо верни сопственој природи.“

Велике лекције које треба учити, управо, одмалена. На време.

РЕЧ ПУБЛИКЕ

Најбоља Дворска Луда

„Несрећну Кафину“ четврту по реду представу на 11. Фестивалу представа за децу професионалних позоришта Србије „Мали Јоаким“ посетило је највише малишана до сада.

„Представа је била одлична, највише ми се свидео онај што му смрди из уста“, рекао је десетогодишњи Лука. Међутим, са њим се није сложио његов друг Петар: „Мени се он нешто није допао, сви остали су били бољи, поготову Дворска Луда.“

На питање да ли се неко заљубио у Принцезу Кафину и да ли им се она свидела, дечаци су гласно одговорили: „Нееее!“

„Нисам чула ниједан негативан коментар од малишана након ове представе, сви су били задовољни“, прича за фестивалски

билтен једна васпитачаца. „Рекла бих да је представа такође свима одржала пажњу, што је најбитније. Веома често деца реагују знатижељно након што одгледају неки од позоришних комада, неки су чак добили подстрек да се и они можда нађу на позорници.“

Друга васпитачица додаје да недостаје још фестивала попут „Малог Јоакима“: „Само на овај начин деци можемо пробудити интересовање за праве вредности, а помало их и удаљити од компјутера и телефона.“

КРЕШТАЛИЦА

Смех као оружје

Представа „Несрећна Кафина“ дала нам је две теме за размишљање. Прва је да ли је пожељно да се једна принцеза уда баш за принца, или је у реду да јој изабраник буде дворска луда?

Матијино мишљење је да није неопходно да принцезин партнер буде принц. Штавише, лепо је и забавније да се принцеза уда за луду. Један од разлога Матија је сажео у изјави: „Добро је да се уопште за некога уда“, а други: „Зато што је луда смешан и забављао би је кад она мисли на нешто ружно.“ А по питању принца као принцезиног изабраника, наругавши се, закључио је да је то „класика“.

Друга тема којом смо се бавили формулисана је у питању: Да ли смех може да буде оружје? На моје задовољство, установили смо да је то

сасвим могуће. Примера је било довољно.

Матија: „Има неке безобразне деце... и, рецимо, смехом можемо да скренемо кроз са теме. Ако неко хоће да се свађа, ми можемо да га засмејемо и он може да заборави на свађу. Ако нам неко каже да смо глупи и увреди нас, ми можемо да га докрајчимо ако почнемо да се смејемо. Али можемо да победимо и себе смехом. На пример, кад сам тужан зато што имам нешто кувано за ручак, онда ја мислим на нешто смешно, радим нешто смешно што ће ми скренути мисли и онда ми више није битно шта једем.“

Питала сам га шта мисли о изреци „Кад вам живот да лимун направите лимуну“ одговорио ми је да од лимуна може да се направи лимуната, али ако волиш лимуну. А за „гледати свет кроз ружичасте наочаре“ рекао је да је могуће, али да у том случају не видиш ништа.

Дакле, принцезе треба да се удају за луде, смех може да буде оружје, од лимуна правите лимуну само ако је волите, а кроз ружичасте наочаре се ништа не види.

* „Крешталица“ је назив „прве световне и грађанске позоришне представе на српском језику“ коју је 1813. приредио Јоаким Вујић, а 1814. је објавио и драмско дело „Крешталица, једно јавно позориште у три дјејствија“.

ДАНАС НА РЕПЕРТОАРУ

ПЛАВИ ЗЕЦ

Наташа Илић

Редитељ: Давид Алић

Сценограф: Андреја Рондовић

Костимограф: Магдалена Клашња

Композитор: Стефан Филиповић

Кореограф: Тијана Ћирић

Графички дизајн: Андреј Јовановић

Јован Видаковић

ИГРАЈУ:

Мрак: Данијела Ивановић

Меда: Милан Наков

Плави зец: Александар Радуловић

Овца: Александра Стојановић

Вук: Александар Алексић

Птица ругалица: Наталија Гелебан

Писац приче: Александра Стојановић

СУТРА НА РЕПЕРТОАРУ

ЦВЕЋЕ МАЛЕ ИДЕ

По мотивима Х.К. Андерсена

Драматизација и режија: Марија Крстић

Креација лутака, сценографије и костима: Ирина Сомборац

Музика: Тамара Ристић (Кезз) и Марко Милошевић (Ди Џеј МКДСЛ)

Кореографија пои лептира: Јелена Станојевић

Драматургија: Јелена Поповић

ИГРАЈУ:

МИРЈАНА ЂОРЂЕВИЋ - Ида

БИЉАНА РАДЕНКОВИЋ - Баба Верица, Шефлера, зумбули, пои лептири

АЛЕКСАНДРА ПАВЛОВИЋ - Мама, Ирезина, лале, пои лептири

СТАНИСЛАВА ЈОКОВИЋ - Руже, лале, стара липа

МЛАДЕН МИЛОЈ КОВИЋ - Зоки, Ди Џеј Љиљан, зумбули, пои лептири

СРЂАН МИЉКОВИЋ - Ида (помоћна анимација), Баштенски патуљак, Бенџамин, пои лептири

СЕЛЕКТОР 11. ФЕСТИВАЛА „МАЛИ ЈОАКИМ“

Борис Тодоровић

СТРУЧНИ ЖИРИ

Снежана Ковачевић, костимографиња

Мр Бранко Поповић, позоришни редитељ

Тања Јовановић, глумица

ВОДИТЕЉ ОКРУГЛОГ СТОЛА

Мр Бранко Поповић

РЕДАКЦИЈА БИЛТЕНА

Зоран Јеремић

Наташа Гвозденовић

Гордана Савић

Марија Ненадић

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА ФЕСТИВАЛА

Зоран Стаматовић, Народно позориште Ужице

САВЕТ ФЕСТИВАЛА

Ивана Недељковић, Прво приградско позориште - Пулс Театар Лазаревац

Милена Богавац, Шабачко позориште

Милош Крстовић, Књажевско-српски театар „Јоаким Вујић“ Крагујевац

Бранислав Недић, Крушевачко позориште

Јелена Стојановић Патмогић, Позориште за децу Крагујевац

Миодраг Динуловић, Краљевачко позориште

Милица Радуловић, Позориште лутака Ниш

Градмир Филиповић, Народно позориште Пирот

Сеадетин Муџезиновић, Регионално позориште Нови Пазар

Спасоје Ж. Миловановић, Народно позориште у Нишу

Ненад Јовић, Позориште „Бора Станковић“ Врање

Предраг Радоњић, Народно позориште Приштина

Владимир Ђуричић, Народно позориште Тимочке крајине – Центар за културу „Зоран Радмилковић“ у Зајечару